

Rekneskapsprinsipp

Note 1

Generelt om rekneskapen

Rekneskapen for 2005 er sett opp i samsvar med Regnskapsloven av 1998 og god skikk for rekneskap. Årsrekneskapen består av resultatrekneskap, balanse, kontantstraumoppstilling og noteopplysingar. Rekneskapen er bygd på grunnleggjande prinsipp for rekneskap i samsvar med god norsk rekneskapsskikk; transaksjonsprinsippet, oppteningsprinsippet, samanstillingsprinsippet, varsemdprinsippet, kongruensprinsippet, sikring, beste estimat, konsistent bruk av prinsipp og føresetnad om framleis drift. Ved utarbeidinga av rekneskapen må leiinga byggje på føresetnader og estimat som vil påverke rekneskapsførte verde av eigedelar, gjeld, inntekter og kostnader, samt noteopplysingar vedrørande forpliktingar med vilkår. Faktiske tal kan avvike frå dei opphavlege estimat.

Helse Vest RHF blei stifta 17.08.01 etter lov om helseføretak. Staten ved Helse Vest RHF overtok 01.01.02 ansvaret for spesialisthelsetenesta i fylka Rogaland, Hordaland og Sogn og fjordane. På same tid blei anleggsmiddel og forpliktingar som var knytt til spesialisthelsetenesta overført til Helse Vest RHF som eit tingsinnskot. Dei same formuesposisjonane blei vidareført til helseføretaka i regionen.

Som følgje av at helseføretaka er non-profit-verksemder der eigar har stilt krav om resultatmessig balanse i drifta, men ikkje krav til avkastning på innskoten kapital, representerer bruksverdi verkelig verdi for anleggsmidla.

I opningsbalansen er bruksverdi sett til attkjøpsverdi redusert for slit og elde og justert for teknisk standard. Der det på overtakingstidspunktet var kjent at bygga ikkje ville bli tatt i bruk eller bare tatt i bruk for ei kortare periode, er verdien på opningsbalansen redusert. For bygg og tomter er denne verdien basert på takstar utarbeidd av uavhengige miljø hausten 2001.

I statsbudsjettet for 2004 står det at ein ikkje kan forventa at helseføretaka framover vil kunna gjenskaffa anleggsmidlar svarande til dei verdiar som blei skoten inn per 01.01.02. Helse- og omsorgsdepartementet har difor lagt til grunn at delar av innskoten eigenkapital skal førast til eit strukturfond. Fondet skal nyttast til å dekkje avskrivningar på anleggskapitalen utover kva anleggskapital ein vil ha finansiering til å oppretthalde i framtida. Ved utgongen av 2005 er strukturfondet på 1 487 millionar kroner.

Eigars styringsmål

RHFa skal målast på korrigert resultat. Dette resultatet kjem fram ved at rekneskapsresultatet blir korrigert for meiravskrivningar som har skuld i at verdiar på anleggsmiddel på opningsbalansen er fastsett høgare enn kva føretaka kan rekne med å kunne finansiere av anleggsmiddel i framtida. Vidare skal rekneskapsresultatet korrigerst for avskrivningar som har skuld i at den økonomiske levetida som er berekna for anleggsmiddel i opningsbalansen er sett kortare enn kva som var lagt til grunn i tildelinga til regionane. Korrigert resultat for Helse Vest RHF kjem fram slik:

Resultat i høve til årsrekneskapen	- 518 millionar kroner
- ført mot strukturfondet	129 millionar kroner
- meiravskrivningar på opningsbalansen	<u>208 millionar kroner</u>
Korrigert resultat	<u>- 182 millionar kroner</u>

Prinsipp for konsolidering

Rekneskapen for føretaksgruppa inkluderer helseføretaka Helse Stavanger HF, Helse Fonna HF, Helse Bergen HF, Helse Førde HF, Apoteka Vest HF, Helse Vest IKT AS og Vestlandsmat AS. Rekneskapen for føretaksgruppa er utarbeidd som om føretaksgruppa var ei økonomisk eining. Interne transaksjonar, fordringar og gjeld er eliminert.

Felles kontrollert verksemd og tilknytte selskap er teke inn i konsernrekneskapen og i rekneskapet til Helse Vest RHF etter eigenkapitalmetoden.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmiddel og kortsiktig gjeld omfattar postar som forfell til betaling innan eit år etter anskaffingstidspunktet, samt postar som knytt seg til varekrinsløpet. Andre poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Omløpsmiddel er vurdert til lågaste av anskaffingskost og verkeleg verdi. Kortsiktig gjeld blir balanseført til nominelt beløp på opptakstidspunktet. Anleggsmiddel blir vurdert til kostpris, men blir nedskrivne til verkeleg bruksverdi ved verdifall som ikkje må ventast å vera forbigåande. Langsiktig gjeld blir balanseført til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Pengeposter i utanlandsk valuta er rekna om til norske kroner per 31.desember i rekneskapsåret.

Prinsipp for inntektsføring

Inntekter frå Helse- og omsorgsdepartementet, overført til regionføretaket, er rekneskapsført brutto i Helse Vest RHF.

Rammetilskot

Rammetilskot frå Helse- og omsorgsdepartementet blir inntektsført i det året midlane er tildelt for.

ISF - inntekter (innsatsstyrt finansiering/polikliniske behandlingar)

ISF inntektene, inntekter frå eigendelar samt RTV refusjon er knytt opp mot produksjon i helseføretaka, blir ført til inntekt i den perioden aktiviteten er utført.

Øyremerka tilskot

Øyremerka tilskot blir inntektsført i den perioden kostnadene med aktiviteten blir rekneskapsførte.

Gjestepasientoppgjeret

Behandling av pasientar frå andre regionar er fakturert frå Helse Vest RHF og inntektene er ført i rekneskapen for Helse Vest RHF. ISF inntekter som skriv seg frå pasientar heimehørande i Helse Vest regionen er ført til inntekt i Helse Vest RHF.

Andre inntekter

Sal av varer blir inntektsført ved levering. Tenester blir inntektsført den perioden dei blir utført.

Ekstraordinære postar

Inntekter og kostnader blir klassifisert som ekstraordinære om dei er uvanlige, uregelbunde og vesentlege, vurdert i forhold til føretaksgruppa si verksemd.

Immaterielle egedelar

Immaterielle egedelar som ein ventar vil gje framtidige inntekter for helseføretaket er aktivert.

Utgifter knytt til forskning og utvikling blir kostnadsført jamt. I særskilde høve vil eigen forskning og utvikling kunne medføra at det blir framkalla ein eigen godtgjort og vesentleg kontantstraum. Dersom slike kontantstraumar kan forventast, blir slik forskning og utvikling aktivert.

Varige driftsmiddel

Varige driftsmiddel blir oppført i balansen til historisk innkjøpskost trekt frå akkumulerte lineære avskrivningar. Eit driftsmiddel blir sett som varig dersom det har ein økonomisk levetid på over tre år, samt ein kostpris på over kr 100 000.

Påkostingar eller betringar blir lagt til kostpris på driftsmiddelet og avskrivne i takt med driftsmiddelet, mens utgifter til vedlikehald og reparasjonar blir kostnadsført etterkvart som dei oppstår. Renter som relaterer seg til anlegg under utføring blir aktivert som ein del av kostprisen.

Ved sal av anleggsmidlar blir vinning ført under andre driftsinntekter og tap under andre driftskostnader

Avskrivningar

Ordinære avskrivningar er utrekna lineært over den økonomiske levetida til driftsmiddelet med utgangspunkt i historisk kostpris. Tilsvarende prinsipp blir lagt til grunn for immaterielle egedelar. Avskrivningane er klassifisert som driftskostnader.

.

Nedskriving

Nedskrivingar av varige driftsmidlar og immaterielle egedelar blir vurdert når det ligg føre indikasjonar på verdifall for egedelane. Dersom attkjøpsverdien er lågare enn balanseført verdi, blir balanseført verdi skrive ned til attkjøpsverdien. Verdien er det høgaste av netto salsverdi og bruksverdi/ (kostnad til tilsvarende nykjøp etter slit og elde og faktisk bruk). Nedskrivinga blir reversert i den grad grunnlaget for nedskrivinga ikkje lenger er til stades.

Behandling av dotterføretak og heileigde selskap

Slike selskap blir vurdert etter kostmetoden i selskapsrekneskapen. Investeringa er vurdert til anskaffingskost for aksjane med mindre nedskriving har vore nødvendig. Nedskriving til verkeleg verdi er gjort når verdifall har skuld i årsaker som ikkje blir vurdert som forbigåande og det må sjåast som nødvendig etter god rekneskapsskikk. Nedskrivingar blir ført attende når grunnlaget for nedskriving ikkje lenger er til stades.

Utbytte og andre utdelingar er inntektsført same år som det er avsett i dotterselskapet. Dersom utbyttet overstig det tilbakehaldne resultat etter kjøpet, representerer den overskytande del tilbakebetaling av investert kapital, og utdelingane er trekt frå investeringa sin verdi i balansen.

Verdsetting av dotterføretak i rekneskapen til morselskapet.

Verdsetting av dotterføretak er til vanleg kostpris på innskottet. Ved vesentlige underskott i dotterføretak og annan nedjustering av egenkapitalen, som ikkje må sjåast å være forbigåande, må verdien skrivast ned like mykje som reduksjon av egenkapitalen. Ved

eventuelle seinare overskott i dotterføretaket, kan nedskrivinga reverserast inntil kostpris på innskottet.

Eigenkapitalinnskott i KLP

For eigenkapitalinnskottet i KLP skal kostprinsippet nyttast. Det vil seie at det normalt berre er inn- og utbetalingar som skal påverke storleiken på innskottet.

Varelager og varekostnad

Lager av innkjøpte varer er verdsett til lågaste av anskaffingskost etter FIFO- prinsippet og verkeleg verdi. Nedskriving for påreknelig ukurans er gjort i samsvar med god rekneskapsskikk.

Fordringar

Kundefordringar og andre fordringar er oppført i balansen til pålydande etter frådrag for avsetjing til forventta tap. Avsetjing til tap kjem fram etter ei konkret vurdering av enkeltfordringar og av den samla fordringsmassen.

Pensjonar

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktingar blir utrekna etter lineær opptening basert på føresetnader om diskonteringsrente, framtidig regulering av lønn, pensjonar og ytingar frå folketrygda, framtidig avkasting på pensjonsmidlar samt aktuarmessige føresetnader om dødelegheit, frivillig avgang, osb. Pensjonsmidlar er vurdert til verkeleg verdi og trekt frå i netto pensjonsforpliktingar i balansen. Endringar i forpliktinga som har skuld i endringar i pensjonsplanar blir fordelt over estimert attverande oppteningstid. Endringar i pensjonsforpliktingar og pensjonsmidlar som har skuld i endringar i og avvik i utrekningsføresetnadene (estimatendringar) er fordelt over estimert gjennomsnittleg attverande oppteningstid om avvika ved starten på året overstig 10 % av det største av brutto pensjonsforpliktingar og pensjonsmidlar. Pensjonsordningar som viser netto forplikting er ført opp i rekneskapen som gjeld, mens pensjonsordningar som viser netto midlar er ført opp i balansen som egedel. Arbeidsgjevaravgift er lagt til for begge ordningane.

I 2004 var det ikkje lagt til arbeidsgjevaravgift på netto pensjonsmidlar. Etter at det er kome endringar i god rekneskapsskikk med verknad for 2005 er samanlikningstal for 2004 endra tilsvarande. Endringa utgjer 17,5 millionar kroner.

Netto pensjonskostnad (brutto pensjonskostnad fråtrekt estimert avkasting på pensjonsmidlar) blir klassifisert som ordinær driftskostnad, og er presentert saman med lønn og andre ytingar.

Arbeidstakarane sin del av pensjonspremien er fråtrekt i lønnskostnadene.

Uvisse forpliktingar

Om det er meir sannsynleg enn ikkje at ei forplikting vil kome til oppgjør og verdien kan estimerast påliteleg, blir det avsett for den uvisse forpliktinga etter beste estimat.

Segment

Inndelinga i segment byggjer på selskapets interne styrings- og rapporteringsføremål. Det blir presentert tal for verksemdsområde. Tala er avstemt mot føretaka sine årsresultat og balanse.

Kontantstraumoppstilling

Kontantstraumoppstillinga er utarbeidd etter den indirekte metoden. Dette inneber at ein i analysen tek utgangspunkt i føretaket sitt årsresultat for å kunne presentera kontantstraumar tilført frå høvesvis ordinær drift, investeringsverksemd og finansieringsverksemd.

Endringar i rekneskapsprinsipp og feil

Verknad av endringar i rekneskapsprinsipp og korrigeringar av feil i tidligare årsrekneskap er ført direkte mot eigenkapitalen.

Etablering av Helse Vest IKT AS

Helse Vest IKT AS blei stifta 07.12.04 med ein innbetalt aksjekapital på kr 500 000.

Selskapet er sett i full drift frå 01.01.05. I samband med dette er investeringar i nettverk, servere og programvare trekt ut av helseføretaka til bokført verdi som utbytte til Helse Vest RHF, samstundes som Helse Vest RHF har skote dei same investeringane inn i Helse Vest IKT AS som eit tingsinnskot med same verdiar. Verdien av tingsinnskotet var kr 150 818 807. Aksjekapitalen blei samstundes utvida til kr 1 000 000 .

Skatt

Helseføretaka er ikkje skattepliktig. Skattekostnad og –forplikting som kjem fram i konsernrekneskapen gjeld verksemd i Vestlandsmat AS og Helse Vest IKT AS. Det er søkt skattefritak for Helse Vest IKT AS, men saka er ikkje ferdig behandla. Berekna skatt er derfor sett av i rekneskapen.